

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/16/2019
Identifikačné číslo spisu: 6715010277
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6715010277.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 28. augusta 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. V., pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou návrhu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného X. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/62/2017 z 30. januára 2018 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/62/2015 z 24. januára 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. V. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/62/2015 z 24. januára 2017 bol obvinený X. V. uznaný za vinného v bode 1/ a 2/ zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou návrhu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a v bode 3/ až 6/ zo spáchania pokračovacieho prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe, že

1 / 29. januára 2013 v obci N. okres A. obvinený X. V. naviedol už odsúdenú Y. J. na uzatvorenie úverovej zmluvy, na základe čoho 29. januára 2013 vo A. na Q. ulici XX v predajni I. L., spol. s r. o. uzatvorila už odsúdená Y. J. zmluvu o pôžičke ev. č. XXXXXXXXX so spoločnosťou Z. S. Q., a. s., so sídlom Q. W. XX, V., IČO: XX XXX XXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 819,- € na kúpu tovaru - LED televízora v hodnote 1.170,- €, ktorý sa zaviazala splácať v 15 - mesačných splátkach po 70,87 €, pričom obvinený X. V. vybral v predajni televízor, zaplatil akontáciu vo výške 351,- € a predložil doklady o tom, že už obvinená Y. J. je zamestnaná v spoločnosti W., s. r. o. s čistým mesačným príjmom vo výške 580,- €, ktoré doklady predtým 29. januára 2013 v meste A. pripravil už odsúdený R. F., následne obvinený X. V. prevzal televízor, odovzdal ho neznámej osobe a dal už odsúdenej Y. J. sumu vo výške 50,- €, pričom už odsúdená Y. J. neuhradila ani jednu splátku, čím týmto svojim konaním spôsobili spoločnosti Z. S. Q., a. s., so sídlom Q. W. XX, V., IČO: XX XXX XXX, t. č. postupníkovi K. R. L. s. r. o., so sídlom V. X, F., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 819,- €,

2/ 19. februára 2013 v obci A. L. okres A. obvinený X. V. naviedol už odsúdeného T. Q. na uzatvorenie úverovej zmluvy, na základe čoho 19. februára 2013 vo A. na Q. ulici XX, v predajni I. L., spol. s r. o. uzatvoril už odsúdený T. Q. zmluvu o pôžičke ev. č. XXXXXXXXX so spoločnosťou Z. S. Q., a. s., so sídlom Q. W. XX, V., IČO: XX XXX XXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 847,14 € na kúpu tovaru - televízora a mobilného telefónu v hodnote 1.266,70 €, ktorý sa zaviazal splácať v siedmich mesačných splátkach po 149,49 €, pričom obvinený X. V. vybral v predajni televízor a mobilný telefón, zaplatil akontáciu vo výške 419,56 € a predložil doklady o tom, že už odsúdený T. Q. je zamestnaný v spoločnosti W., s. r. o. s čistým mesačným príjmom vo výške 670,- €, ktoré doklady predtým dňa 19. februára 2013 pripravil už odsúdený R. F., následne obvinený X. V. prevzal tovar, naložil ho do auta už odsúdeného R. F. a obvinený X. V. dal už odsúdenému T. Q. sumu vo výške 50,- €, pričom už odsúdený T. Q. neuhradil ani jednu splátku, čím týmto svojim konaním spôsobili spoločnosti Z. S. Q., a. s., so sídlom Q. W. XX, V., IČO: XX XXX XXX, t. č. postupníkovi K. R. L. s.r.o., so sídlom V. X., F., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 847,14 €,

3/ 14. decembra 2012 vo A., okres A. po predchádzajúcej vzájomnej dohode uzatvorila už odsúdená N. Q. so spoločnosťou Q. Z. L., a. s. úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového revolvingového úveru cez kreditnú kartu Clubcard vo výške 320,- € s mesačnou splátkou 4 % z dlžnej sumy, pričom v zmluve uviedla nepravdivé údaje o zamestnaní a výške mesačného príjmu, ktoré jej poskytol obvinený X. V., následne každý z nich samostatne uskutočnil úhrady svojich nákupov prostredníctvom tejto karty, doposiaľ nebola uhradená ani jedna splátka, čím spoločnosti Q. Z. L., a. s., so sídlom M. XXXX/XXX, T., IČO: XX XXX XXX spôsobili škodu vo výške 319,70 €,

4/ následne 14. decembra 2012 vo A., okres A. po predchádzajúcej vzájomnej dohode uzatvorila už odsúdená N. Q. so spoločnosťou Q. Z. L., a. s., ďalšiu zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového úveru na úhradu tovaru vo výške 399,- €, na nákup televízora Samsung Plazma PS43E450, v uvedenej zmluve sa zaviazala poskytnutý úver splatiť v 18 mesačných splátkach po 26,68 €, pričom v zmluve uviedla nepravdivé údaje o zamestnaní a výške mesačného príjmu, ktoré jej poskytol obvinený X. V., následne odsúdená N. Q. odovzdala televízor obvinenému X. V., do súčasnej doby nebola uhradená ani jedna dohodnutá splátka, čím spoločnosti Q. Z. L., a. s., so sídlom M. XXXX/XXX, T., IČO: XX XXX XXX spôsobili škodu vo výške 359,10 €,

5/ po predchádzajúcej vzájomnej dohode v presne nezistenom čase v obci A. L., okres A., uzatvoril už odsúdený L. I. 6. februára 2013 vo A., okres A., v kancelárii spoločnosti T., s. r. o., s mandátárom spoločnosti T., s. r. o., úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej mu boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 600,- €, ktoré sa zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom v celkovej výške 1.176,- € v pravidelných mesačných splátkach v zmysle splátkového kalendára, v ktorej uviedol nepravdivé údaje o existencii jeho pracovného pomeru ako aj o výške dosahovaného čistého mesačného príjmu, ktoré doložil falošným potvrdením o zamestnaní v spoločnosti W., s. r. o., so sídlom U. XXX, IČO: XX XXX XXX a falošnými výplatnými lístkami uvedeného zamestnávateľa za mesiace október, november a december 2012, ktoré doklady mu zabezpečil obvinený X. V., ktorému z prevzatej hotovosti vyplatil 550,- €, pričom doposiaľ neuhradil ani jednu splátku, čím takto svojim konaním spôsobili spoločnosti T., s. r. o., F., T. XX, IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 600,- €,

6/ 26. marca 2013 v meste A., okres A. v predajni I. L., spol. s r. o. už odsúdený R. V. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obvineným X. V. uzatvoril so spoločnosťou Z. S. Q., a. s., zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie pôžičky vo výške 1.163,- € na zakúpenie čiernej techniky televízora, ktorú sa po zaplatení akontácie vo výške 385,22 € uhradenej obvinený X. V. zaviazal splácať v siedmich mesačných splátkach vo výške 128,39 €, pričom obvinený X. V. za prítomnosti už odsúdeného R. V. nadiktoval do zmluvy nepravdivé údaje o zamestnávateľovi a čistom mesačnom príjme už odsúdeného R. V. a následne už odsúdený R. V. prevzatý tovar predal neznámemu mužovi za sumu 200,- €, čím spoločnosť Z. S. Q., a. s., Q. W. XX, V., IČO: XX XXX XXX uviedli do omylu a spôsobili t. č. jej postupníkovi K. R. L., s. r. o., so sídlom V. X, F., IČO: XX

XXX XXX, škodu vo výške 777,78 €.

Za to bol obvinenému podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 46 Trestného zákona uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem mesiacov), na výkon ktorého bol obvinený podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 48 (štyridsaťosem) mesiacov.

Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona zrušil rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 5T/35/2014 zo 7. októbra 2015, právoplatný 7. júla 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/4/2016 zo 7. júla 2016 vo výroku o vine v bode 1/ až 3/ u obvineného X. V. pre pokračovací prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, celý výrok o treste u obvineného X. V., ktorým bol obvinenému uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, výkon ktorého bol obvinenému podmienične odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a určenia skúšobnej doby 5 rokov a uloženia povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 48 mesiacov, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona súd zrušil rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/7/2015 z 13. februára 2015, právoplatný 24. apríla 2015 vo výroku o vine v bode 3/ u obvineného X. V. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, celý výrok o treste u obvineného X. V., ktorým bol obvinenému uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov, výkon ktorého bol podmienične odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a určenia skúšobnej doby 5 rokov a uloženia povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku, alebo inému výchovnému programu a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 48 mesiacov, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste uložený obvinenému X. V. trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/28/2014 z 5. novembra 2014, právoplatným 25. novembra 2014, ktorým bol obvinenému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, výkon ktorého bol obvinenému podmienične odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe a určenia skúšobnej doby 42 mesiacov a uloženia povinnosti spočívajúcej v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku, alebo inému výchovnému programu a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 48 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/1/2014 z 27. januára 2014, právoplatným 26. februára 2014, ktorým bol obvinenému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, výkon ktorého bol podmienične odložený na skúšobnú dobu 36 mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 48 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, - trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/108/2013 z 29. júla 2013, právoplatným 13. decembra 2013, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého bol obvinenému podmienične odložený na skúšobnú dobu 24 mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 36 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením,

stratili podklad.

V ostatných častiach zostal trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/28/2014 z 5. novembra 2014, právoplatný 25. novembra 2014, trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/1/2014 z 27. januára 2014, právoplatný 26. februára 2014 a trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T/108/2013 z 29. júla 2013, právoplatný 13. decembra 2013, nezmenený.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť spoločne a nerozdielne s odsúdenou N. Q., nar. X. S. XXXX vo A., trvale bytom A. L., L. XX, nahradiť poškodenému Q. Z. L., a. s., so sídlom M. XXXX/XXX, XXX XX T., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 678,80 €.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodeného K. R. L., s. r. o., so sídlom V. X, XXX XX F., IČO: XX XXX XXX, s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal poškodeného T., s. r. o., so sídlom T. XX, XXX XX F., IČO: XX XXX XXX, so zvyškom jej nároku na náhradu škody na civilný proces (č. l. 220 až 236 spisu).

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4To/62/2017 z 30. januára 2018 postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol (č. l. 255 - 258 spisu).

Proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici v spojení s rozsudkom Okresného súdu Zvolen podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku a teda, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (č. l. 290 - 296 spisu).

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a rovnako zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, nakoľko vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením rozhodnutia, stratili svoj podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu z dôvodu, že pri úkonoch prípravného konania spojených s rekogníciou nebol osobne prítomný obvinený a ani obhajca obvineného. Obvinený navrhol výsluch svedkov I. Y. a R. F.. Krajský súd sa s týmito návrhmi vysporiadal tak, že výsluch R. F. nevykonal z dôvodu, že tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom odmietol vypovedať z obavy, že by si privodil trestné stíhanie. Odvolací súd pritom nezobral do úvahy písomné podanie označené ako čestné vyhlásenie zo 7. januára 2018, v ktorom uviedol, že „čestne prehlasujem, že sa môžem svedecky vyjadriť k niektorým trestným veciam v trestnej veci X. V. Moje svedectvo spočíva v tom, že niektorí obžalovaní v úvodzovkách svedkovia klamú. Ja zastávam názor, aby každý bol spravodlivo odsúdený, ale za to, čo v skutočnosti spáchal a čo je dostatočne preukázané". Pokiaľ ide o I. Y., krajský súd sa obmedzil len na konštatovanie, že „nepovažoval vzhľadom na uvedené za potrebné vypočuť ani nového svedka I. Y., ktorému sa mal zdôveriť svedok T. Q., že podviedol obžalovaného. Napokon k danému skutku vypovedala aj ďalšia svedkyňa Y. V. Je treba tiež vidieť, že obžalovaný sa podľa rovnakej schémy dopustil aj ďalších čiastkových útokov, za ktoré už bol odsúdený". Krajskému súdu stačili na preukázanie viny výpovede svedkov svedčiace v neprospech obvineného a dôkazy eventuálne svedčiace v prospech obvineného súd nerealizoval so strohým konštatovaním, že to nepovažoval za potrebné z dôvodu, že bol v minulosti viackrát trestne stíhaný. Súd pri výmere trestu neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 ods. 1 písm. j) Trestného zákona,

pričom od roku 2016 bol obvinený nepretržite zamestnaný na trvalý pracovný pomer, mal stály príjem, plnil si svoju vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom, začlenil sa do spoločnosti a viedol riadny život. Od údajného spáchania skutkov ubehli štyri roky a uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nemôže plniť individuálnu ani generálnu prevenciu. Neprimeraná dĺžka trvania súdneho konania, bez zavinenia obvineného, by mala mať za následok uloženie trestu na spodnej hranici trestnej sadzby. S cieľom zabezpečiť fungovanie trestného konania v súlade s požiadavkami demokratickej spoločnosti, možno za najdôležitejšiu zásadu považovať právo na spravodlivý proces, ktorá spočíva v tom, že každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Pod spravodlivým procesom treba rozumieť procesný postup, ktorý je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a Trestným poriadkom. Súd musí v konaní postupovať tak, aby náležite zistil skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. V záujme zistenia skutkového stavu veci je potrebné zohľadniť všetky skutočnosti svedčiacie v prospech aj neprospech obvineného. Citované predpoklady v trestnej veci obvineného však absentujú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ku skutku 1/ uviedol, že z vykonaných dôkazov nevyplýva jednoznačný a nespochybniteľný záver, že obvinený uviedol do omylu poskytovateľa úveru Z. S. Q., a. s. ohľadne schopnosti splácať poskytnutý úver obvinenou Y. J.. V konaní sa nepreukázalo, že by zamestnankyni I. L., spol. s r. o. obvinený reálne predkladal doklady o tom, že obvinená Y. J. je zamestnaná v spoločnosti W., s. r. o. Obvinený popiera spáchanie skutku kladeného mu za vinu. Svedkyňa Y. J. osobne nepozná, nikdy sa s ňou nestretol, pričom usvedčiť obvineného mala práve len svedkyňa Y. J.. Zamestnankyňa I. L., spol. s r. o. X. L. uviedla, že obvineného nepozná a ani neuviedla, že by bol obvinený prítomný pri uzatváraní úverovej zmluvy. Žiadne iné dôkazy vykonané neboli.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ku skutku 2/ uviedol v podstate totožnú argumentáciu ako ku skutku 1/ a to, že z vykonaných dôkazov nevyplýva jednoznačný a nespochybniteľný záver, že by poskytovateľa úveru spoločnosť Q. Z. L., a. s., uviedol do omylu ohľadom schopnosti splácať poskytnutý úver T. Q., keďže sa nepreukázalo, že by zamestnankyni spoločnosti I. L., spol. s r. o. reálne predkladal doklady o tom, že odsúdený T. Q. je zamestnaný v spoločnosti W., s. r. o. s čistým mesačným príjmom vo výške 670,- €. Obvinený rovnako popiera spáchanie skutku kladeného mu za vinu. Usvedčiť obvineného mali len svedkovia T. Q. a Y. V..

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ku skutkom 3/ až 6/ obvinený uviedol rovnako totožnú obranu, a to, že z vykonaných dôkazov nevyplýva jednoznačný a nespochybniteľný záver, že obvinený poskytovateľa úveru spoločnosť Q. Z. L. a. s. uviedol do omylu ohľadne schopnosti splácať poskytnutý úver a jediným dôkazom svedčiacim v neprospech obvineného boli výpovede N. Q., L. I. a R. V..

Poškodení sú pri poskytovaní úverov povinní postupovať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Z rozhodnutia okresného ani krajského súdu nevyplýva, či a akým spôsobom si poškodení preverili pravdivosť údajov o výške príjmu, o bonite obvinených, ktorí žiadali o poskytnutie úveru tak, aby sa eliminovala možnosť omylu v otázke splnenia podmienok úveru.

Na trestnú zodpovednosť páchatel'a sa vyžaduje, aby iného uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, ktoré sa však nezakladajú na pravde, a týmto konaním vylákal od iného úver. Splnenie podmienok na poskytnutie úveru zahŕňa aj splnenie podmienok na splácanie úveru. Nemôže byť podkladom pre vyslovenie viny či neviny obvineného len tá skutočnosť, že mal zabezpečiť doklady preukazujúce bonitu žiadateľ'ov o úver bez toho, aby sa preukázalo či poškodení vynaložili úsilie na to, aby situácii predišli.

Možnosť využiť trestnoprávny prostriedok ochrany nesmie byť natoľko jednoduchá a bežná, aby pre oprávnené subjekty bolo najvýhodnejšie celkom rezignovať na aktívnu ochranu ich práv a záujmov v

takej miere, ktorú od nich treba rozumne vyžadovať. Takýto stav odporuje zásade ultima ratio, ale aj zásade vigilanti bus iura.

Neboli vykonané žiadne iné objektívne dôkazy okrem výpovedi svedkov Y. J., T. Q., N. Q., L. I. a R. V., ktoré by jednoznačne preukázali, že akékoľvek doklady potrebné k schváleniu úveru vypracoval obvinený.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen vo vyjadrení z 28. decembra 2018 navrhla dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť. Súdny správne uznali obvineného za vinného zo spáchania v bode 1/ a 2/ rozsudku prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a v bode 3/ až 6/ rozsudku z pokračovacieho prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Trestná činnosť obvineného bola dostatočne a bez pochybností preukázaná usvedčujúcimi výpoveďami obvinených v pozícii svedkov, pričom vzhľadom na množstvo obdobných zmlúv nemožno za nedostatok považovať, že zamestnankyňa spoločnosti I. L., spol. s r. o. nevedela s istotou uviesť, či obvinený bol prítomný pri uzatváraní obdobných zmlúv. V danom prípade boli správne vyhodnotené všetky zistené skutočnosti, pričom v podrobnostiach prokurátorka odkázala na odôvodnenie rozsudku okresného aj krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie obvineného X. V. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privedit' prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371

ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu, právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu, v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného X. V. zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Na základe vyššie uvedeného je potrebné podotknúť, že obvinený bol počas celého trestného konania zastúpený obhajkyňou JUDr. Ivanou Gajdošikovou, advokátkou vo Zvolene, JUDr. Monikou Ludikovou, advokátkou vo Zvolene, ktoré aktívne pristupovali k výkonu obhajobných práv.

Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený X. V..

Ak v tejto súvislosti obvinený v rámci porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku namietal, že súd nevykonal obvineným navrhnuté dôkazy, resp. správne nevyhodnotil následky nevykonania dôkazných návrhov obvineného na skutočný stav vecí, dovolací súd konštatuje, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vyžaduje, ako bolo vyššie uvedené, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a tomuto zodpovedá aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným (§ 34 ods. 1 Trestného poriadku) alebo prostredníctvom obhajcu (§ 44 ods. 2 Trestného poriadku). Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku).

Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dokazovania nevyhovelo. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Ak by záver súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

V konaní pred súdom vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť o každom návrhu na doplnenie dokazovania, pričom tak môže učiniť v ktorejkoľvek fáze konania, najneskôr však pred meritórnym rozhodnutím vo veci. Ak súd nemieni akceptovať návrh strany na doplnenie dokazovania vykonaním dôkazu týkajúceho sa okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie, alebo okolnosti, ktorú možno zistiť už skôr navrhnutými, resp. zabezpečenými dôkazmi, môže zamietnuť takýto návrh uznesením po začatí hlavného pojednávania. Z časového hľadiska je hraničnou fázou aplikovanie ustanovenia § 274 ods. 1 Trestného poriadku súdom, teda moment rozhodnutia súdu, ktorým sa uzatvára dokazovanie vyhlásením dokazovania za skončené, čím sa jednak končí najdôležitejšia fáza kontradiktórneho hlavného pojednávania a jednak sa ohraničuje rozsah vykonaného dokazovania, ktoré súd bude hodnotiť ako podklad pre svoje rozhodnutie. Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v tejto záverečnej fáze konania pred rozhodnutím vo veci samej, kedy naposledy možno uplatniť návrhy na doplnenie dokazovania, je záverečným prejavom tejto procesnej strany o disponovaní s návrhmi na doplnenie dokazovania.

V konkrétnej veci je takýmto prejavom vyhlásenie procesných strán na hlavnom pojednávaní v deň vyhlásenia rozsudku 24. januára 2017, že nemajú viac návrhov na doplnenie dokazovania (č. l. 210 spisu), ktorým sa s následným postupom súdu podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku - vyhlásenie dokazovania za skončené, uzavrelo dokazovanie.

Pokiaľ ide o podané návrhy na doplnenie dokazovania, ktorých nevykonanie namieta obvinený, o týchto bolo súdom rozhodnuté odmietnutím návrhu obvineného na doplnenie dokazovania, pričom krajský súd v písomnom vyhotovení uznesenia podrobne uviedol, z akých dôvodov odmietol návrhy obvineného na doplnenie dokazovania vo vzťahu k I. Y. a R. F.. Dovolací súd nemôže riešiť otázku dôvodnosti takéhoto rozhodnutia, lebo by tým vstupoval do procesu dokazovania a hodnotenia dôkazov, správnosti a úplnosti zisteného skutku, čomu bráni veta za bodkočiarkou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Ako však bolo uvedené, o návrhu na doplnenie dokazovania bolo súdom rozhodnuté v rámci jeho zákonných povinností o takom návrhu rozhodnúť podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku.

Ak v tejto súvislosti obvinený v rámci porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom namieta, že pri rekognícii nebol prítomný obvinený a ani jeho obhajca, dovolací súd uvádza, že obvinený túto skutočnosť namieta až v konaní o dovolaní, pričom ak Trestný poriadok ustanovuje pre uplatnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku podmienku námietky obvinenému známej okolnosti, ktorá uplatnený dovolací dôvod zakladá, už v predchádzajúcom (najneskôr odvolacom) konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), nie je možné bez takého postupu dotknutý dôvod dovolania úspešne použiť a dovolací súd v takom prípade dovolanie vždy odmietne ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (stanovisko č. 11 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2016).

Nad rámec uvedeného však dovolací konštatuje, že procesný úkon - rekognícia bol vykonaný v prítomnosti obvineného (zápisnica z 30. januára 2014, č. l. 107 spisu, zápisnica z 28. februára 2014, č. l. 110 spisu), pričom obvinený bol zúčastnený na tomto procesnom úkone ako figurant a bol opoznávanou osobou. Tvrdenie obvineného preto zostalo v rovine špekulácie nemajúce oporu v reálnom obsahu spisu, nemajúc dopad na právo na obhajobu obvineného.

Ak obvinený namieta opomenutie aplikácie ustanovenia § 36 ods. 1 písm. j) Trestného zákona, tieto námietky stoja mimo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. nemajú k nemu vzťah. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere poukazuje na svoje závery k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V súvislosti s obvineným deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami dovolací súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je záruka, že rozhodnutie bude spĺňať očakávania a predstavy obvineného. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne (I. ÚS 217/2018, z 25. júna 2018).

Námietky obvineného subsumovateľné pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neboli preto dôvodné.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že v rámci dovolacieho konania konaného na podklade dovolania obvineného, nemôžu byť predmetom prieskumu dovolacieho súdu samotné skutkové zistenia, ku ktorým dospeli vo veci konajúce súdy nižšieho stupňa (výnimkou je v danom smere len dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Námietky obvineného, smerujúce voči konečným skutkovým zisteniam a záverom (namietajúce ich správnosť či úplnosť), sú z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže pre dovolací súd je záväzný skutok tak, ako bol tento ustálený zo strany okresného a krajského súdu - ten nemôže nijako meniť, ani dopĺňať.

Pokiaľ sa obvinený nestotožňuje so závermi konajúcich súdov o vine obvineného a „v tomto duchu“ je založená celá argumentácia obvineného (obvinený nesúhlasí so skutkovými závermi konajúcich súdov a odmieta svoju vinu), je nevyhnutné uviesť, že obvinený a obhajkyňa obvineného, prostredníctvom ktorej obvinený dovolanie podal, celkom zjavne nerozlišuje skutkové námietky od tých právnych (ktoré jediné by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať), čoho bezprostredným následkom je okrem iného aj to, že podané dovolanie „je písané ako odvolanie“, t. j. obvinený pokračuje vo svojej obhajobe, opakuje námietky predložené v predchádzajúcom konaní a v podstate absolútne nereflektuje na konštrukciu dostupných dovolacích dôvodov.

Ak obvinený v podanom dovolaní namieta spôsob hodnotenia dôkazov, rozsah vykonaného dokazovania, či vysporiadanie sa konajúceho súdu s obhajobou, ide „len“ o námietky skutkového charakteru, a teda z pohľadu daného dovolacieho konania námietky irelevantné.

Obvinený v podanom dovolaní koncentroval svoju obhajobu na svedecké výpovede N. Q., L. I., R. V., Y. J., T. Q., ktoré dôkazy z pohľadu konajúcich súdov patrili medzi hlavné usvedčujúce dôkazy. Na rozdiel od vo veci konajúcich súdov, obvinený dané výpovede spochybňuje a konštatuje, že „súd si nepreveril tvrdenia týchto svedkov a uspokojil sa s výpoveďami svedkov“. Dôkazy, na ktorých konajúce súdy založili svoje rozhodnutie, boli vecou úvahy súdov, keď je zároveň plne v ich réžii hodnotenie dôkazov v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Hodnotenie dôkazov z pohľadu ich vierohodnosti je na rozdiel od hodnotenia dôkazov z hľadiska ich zákonnosti [k tomu viď. dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom] nepodraditeľné (pre skutkovú povahu) pod žiadny z do úvahy prichádzajúcich dôvodov dovolania. Zákonnosť pritom obvinený nenapádal.

Pokiaľ obvinený namieta, že krajský súd neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 ods. 1 písm.

j) Trestného zákona, t. j. že obvinený viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, táto stojí mimo rozsahu prieskumu dovolacieho súdu. Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto poľahčujúcej okolnosti, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Trestného zákona, ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Trestného poriadku môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie č. 18 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2015).

V posudzovanej veci však o žiadne takéto relevantné pochybenie zo strany súdu nešlo, keďže u obvineného nebola v napadnutom rozhodnutí zistená poľahčujúca okolnosť podľa § 36 ods. 1 písm. j) Trestného zákona. Prvostupňový súd sa pritom tiež podrobne vyjadril k tomu, že nepovažoval za dané aj obvineným namietanú poľahčujúcu okolnosť a odvolací súd sa s týmito argumentmi plne stotožnil. Preskúmať takéto skutkové závery súdov nižšieho stupňa dovolacím súdom potom nie je možné.

V predmetnej veci dovolací súd skúmal, či konaním obvineného tvoriacim skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku boli naplnené všetky, t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a dospel k záveru, že áno. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na znenie § 8 Trestného zákona, podľa ktorého trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin). Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone. Trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu. Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu sa na vyvedenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrení v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona - nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolností za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu, je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu). Na posúdenie závažnosti určitého protispoločenského konania majú vplyv a závažnosť prečinu určujú nasledovné skutočnosti: a/ spôsob vykonania činu a jeho následky, b/ okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, c/ miera zavinenia a pohnútky páchatel'a. Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných.

V predmetnej veci dovolací dospel k záveru, že obvinený svojím konaním uvedeným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku naplnil všetky, t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatel'stvom podľa § 20 Trestného zákona, resp. vo forme návodu podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

V skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku vymedzené konanie obvineného spočívajúce v návode inej osoby, resp. spoločnou činnosťou s inými vylákať úver tým, že uviedol poškodeného do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie (splácanie) úveru, napĺňa objektívnu stránku skutkovej podstaty

stíhaného prečinu a vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, najmä na spôsob vykonania činu, nepochybne aj subjektívnu stránku tohto prečinu. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s názormi dovolateľa, že jeho konanie nenapĺňa zákonné znaky prečinu s ohľadom na princíp ultima ratio, a teda s ohľadom na materiálne ponímanie trestného konania ako konania subsidiárneho. Obvinený dlhodobo v rokoch 2012 a 2013 navádzal viaceré osoby, resp. ich spoločnou činnosťou na vylákание úver nepoctivým (nečestným) spôsobom, pričom spôsobil škodu trom poškodeným. Všetky okolnosti prípadu v súhrne dosiahli takú intenzitu závažnosti, ktorá napĺňa i materiálny korektív stíhaného prečinu.

Záverom dovolací súd k námietke obvineného, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nemôže plniť individuálnu ani generálnu prevenciu dodáva, že pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa na výrok o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ktorý sa viaže k výroku o treste.

Pokiaľ teda ide o dovolanie podané obvineným, kde v celom podanom dovolaní nenamieta otázku trestu (s výnimkou námietky, že nepodmienečný trest odňatia slobody nenapĺňa účel trestu), obvinený neuviedol ako dôvod dovolania § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa týmto dovolacím dôvodom ani nemohol zaoberať (§ 374 ods. 2 Trestného poriadku). Nad rámec nevyhnutného Najvyšší súd Slovenskej republiky však k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dopĺňa, že dovolacím dôvodom podľa písm. h) § 371 ods. 1 Trestného poriadku nemôže byť len neprímeranosť trestu, či už ako prísna alebo mierna, resp. posudzovanie, či uložený trest odňatia slobody napĺňa účel trestu.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. V. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný